

[Transcript] Forklart / Høyresiden vinner Tiktok. Vinner de valget?

Det viktigste vi kan sikkele veien, det kan være.
Venstre siden de snakker, i dag er snøskudder og politikken helt tull oppe.
Det er stedet hvor samfunnsdebattene i Norge har kommet.
Bak en pult på et kontor, sitter FPU-leder Simon Velle.
Han har lystår, fester de en liten manben,
og svar på spørsmål om, for eksempel, skatt, woke og utdanning.
Og videoen av hans når ut til 100.000er av TikTok-brukere.
I kommentarfeltet finner du mange blå hjertir, tommelopp og slei.
Og de hjertene, tommlene og slei kommentarene,
trekkes frem som en av grunnene til at høyresiden gjorde et brakvalg i skolevalget,
og venstre siden plutselig sto i skyggen.
For på TikTok greier de noe som venstre siden ikke har fått til.
Du hører på forklart fra Aftonposten,
en podcast jeg forklarer en nyhet i hver episode.
I dag om høyresidens seier på TikTok.
Det er valgedagen 11. september, og jeg heter Jenny Føle.
Helena Kjeggesa, journalist her i Aftonposten.
Det har vært snakk om en blå vinn før dette valget,
og det sover vi også under skolevalget for i uke.
Hva var det som skjedde da?
Skolevalget er jo der videregående elever,
altså ungdommer fra 15 til 19,
for å stemme i et fiktivt valg,
og så er det jo langt fra skolevalget til det ekte valget.
Men man kan kanskje se noen tendenser der,
og i år var det en veldig tydelig tendens.
Og kan vi presentere resultatene fra skolevalget?
Om det var opptil ungdomen, så ville det sett helt annet allerede ut.
For her har det vært et massivt blått valgskred.
Det var rett og slett et brakvalg for Høyre Sio.
FAP gikk masse frem, Høyre ble i landens største parti,
og så se om at vennstre Sio står nærmest ribba tilbake.
MDG er mer en halveret,
og arbeider på 10, de fallt nesten 10 prosentpoeng,
og rødt ente vel opp på 2,7 prosent.
Så der var det bare SV som holdt stand egentlig.
Vi skal få med oss unge Høyre-leder Ola Svendeby.
Hva ser du nå?
Det var overalt 50.
Det ble en rei njubelkveld for i Borgerlige,
og unge Høyre, sin leder, satt i dagshånden da han sa dette her.
Jeg tror hvertfrie kan lære generasjonen Greta Thunberg død,
og det er veldig gøy å se et så spord borgerlig trømgang
blant alle de borgerlige grunnets partierne, så det er veldig gøy.

[Transcript] Forklart / Høyresiden vinner Tiktok. Vinner de valget?

Men så tror jeg også at det er et opprikt, et konservativ slags side blant eleverne, et konservativ motorreaksjoner slitt til en klimastreksom, helt andet som Greta Thunberg. Generasjon Greta Thunberg død? Hva mente Ola Svendeby med det? Han har jo få sovet beklaget den uthalsen, og forsøkte å nyansere det litt. For det han mener, er jo at dagens ungdom ikke er så radikale som det Greta Thunberg er. De er oppdatat av klima, men ikke for de radikale løsningene på en måte. Han mener at de unge ser hvordan høyre sier og vil takle klimaproblemene, og at de dafra gjorde et brakvælg i skolevælgene, og flere spør seg jo nå hva denne borgerlige vinn kommer av. Hva kommer denne? Det er flere teorier, men man kan samle dem i tre mulige svar, og et av dem er TikTok. Etter noen lange dager på reise med mye valgkamp, skal jeg gå en tur rundt i Oslo marka med en kuleste dame jeg vet om. Hei, Sylve. Har du noen tanker til de unge som skal vite å stemme i skolevælgene de neste dagerne? Ja, for mens FBU-leder Simon Delle og unge høyre-leder Ola Svenneby nå rød til mange på TikTok med sitt glad budskap, så sliter venstre siden mer. For i uke gikk høyre siden seirene ut av skolevælget, og venstre siden stupte. Jeg tror kanskje noe med TikTok så får folk... Ja, det er jo en stor spiller da, enda mer eller mye mer nå enn de forevalgene. Disse elevene ved fast videregående skole tror i hvert fall at det kan være en sammenning. Og så er det også noe med retorikken de politikerne bruker på de sosiale mediernes. Det er klare å få folk til å... Jeg tror mange som kanskje har sett for eksempel Simon veldig Ola Svenneby av i flere Astrihom på TikTok. Og så blir de enige det de sier. Helene, er TikTok viktig for unge velgere? TikTok er viktig for unge velgere. Någen seier til og med at ungdom puste å leve på TikTok. Så når da venstre siden ikke er der, og då heller ikke nå gjennom med innholdet sitt, så er det høyere siden som klarer å engasjere unge potensielle velgere. Men kan det virkelig stemme at den kinesisk algoritme gjør norsk ungdom blå? Eller finnes det andre forklaringer også? Er du på TikTok? Nei. Ikke enda. Jeg i kontakt med såpa såpare skilder i jobben min, at jeg råder til å ikke ha det på jobbtelefonen min. Men kanskje jeg må få meg en ekstra telefon, for det er jo veldig mye viktig som skjer der. Ja, hva da? Nei, altså, vi vet jo et talparten av alle mellom 15 og 29 bruker TikTok daglig,

[Transcript] Forklart / Høyresiden vinner Tiktok. Vinner de valget?

og den bruker den bare øke.

Og man får jo med seg det som er der.

For eksempel er det jo mange som ikke er på TikTok, men har fått med seg, for eksempel Andrew Tater, og det han representerer.

Og så har jeg jo fått med meg da at det er gruppa som gjør det veldig bra på TikTok, og det er ungdomspolitikere.

Hvorfor fungerer egentlig TikTok så bra for politikk?

TikTok er faktisk veldig effektiv til å kommunisere akkopolitik med, for det har et format som gjør det ganske enkelt å tilpasse av budskapet sitt,

for det er veldig enig for slagord, og det har enkelt å fengende budskapet, altså man lett kan dele av videre.

Og det er egentlig ikke så ulik de tv-debattene, men å se hvor politikerne blir bedt om å formulere budskapet på 20 sekunder, for eksempel.

Men så er det jo sånn at det er ikke alle som behesker etter formatet så bra, jeg føler det er noe, og det er noe med forskjeller på partiene.

På TikTok så er det litt vanskelig å skylle profiler på støelse.

Følgertall kan gi oss en indikator, men det viser jo ikke hvor mange som får oppvidene i sin fid.

Så utifra visningstall så er ungeheires ola sønneby størst.

Å hakke her ligger FBU-sindleder Simon Velle, mens AUF-sindleder Astrid Hohem er milevis bak.

Og en av grunnene til at det kan være sånn handler om formatet.

For eksempel fra Arndals Jukas ser jeg med ledere i ungeheires som snakker rett i kamera, kort snappig budskap.

For det å øke skattene, det er ingen prioritering.

Men ledere i AUF Astrid Hohem har publicert et klipp som er filmet langt over fra en debatt, der hun snakker om et eller annet litt avansert og litt viktig langt nere på scenen.

Astrid skulle det også bedre for gutta våre, men jeg tror ikke at det er høyere siden sine løsninger med mer stres og press som kommer til å være løsninger.

Og dette er jo to eksempel som er satt litt på spissen.

Men det er også andre grunner, for eksempel hvordan TikTok er bygd opp.

En annen ting er hvordan TikTok pusher populære ting, da.

Høyere siden har fått en følgerskarn eller de viser de skal ha,

så er det lettere for dem å vokse og bli endre større.

Men inneholder det, har det noe å si?

På alle sosiale medier så sier man at content is king, altså at innholdet er kjempeviktig.

Men så er det kanskje lettere for høyere siden, fordi de er i opposisjon,

og da kan de ofte sparka litt høyere fra seg.

Men betyr det at TikTok gjør høyere siden seierne i skolevalget?

Ekspertene, de tviler litt på at det er hel svar.

Det kan nemlig også handle om noe som du har hørt om hundre ganger før.

Jeg har håntet hablitet for seim og for dårlig.

Alvorlig feil knyttet til hablitet.

Det er ikke mulig å sit som statsråd og ryddo.

Jeg beklager dypt at jeg har gjort feil knyttet til hablitet.

Kan dette være grunden til at skolevalget gikk den retningen du gjorde, Helene?

[Transcript] Forklart / Høyresiden vinner Tiktok. Vinner de valget?

Det kan vi ikke utelukke.

Unger og ungdommere får jo åge med hva som skjer i verden, og det gjør de gjerne på TikTok.

Det kan jo da foretenkes at regjeringen som har hatt så mye problemer, og har blitt utpopuler og pregar skandala,

så oppleves høyresiden som mer styringsdiktig i en ganske turbulent tid.

Det ser med jo at folk er mer opptatt av hva penger er nå enn det de kanskje var tidligere.

Ekspertene som jeg snakker med tror at den blå blå succeen handler om ti og mellévi.

For eksempel er tema som klima.

Det bryr ferre seg om, eller de synes det ikke er så viktig som det gjorde jeg kanskje før,

for det nå knyper det jo for mange økonomisk,

og penger har blitt et viktig politisk tema og for unge.

Det er dyrtid, og det merker vi jo alle på lommeboken.

Og som ung så ville man jo gjerne oppleve verden, reise, kanskje få seg en leilighet,

og vite at man får en gott betalt jobb som sikker at man klarer seg økonomisk.

Og i dagens situasjon så er jo ikke det gitt.

Og høyre siden har det vært god å snakke om det, og fremme det de mener er løsninger på problemene.

Så vet vi jo at det er jo ting som påvirker livene våre, de nære ting som får spredning på TikTok.

En annen ting ekspertene peker på er at en høyre bølge har skylt over flere steder i Europa den siste tiden.

Det handler ikke om at noen enskild person elder koranen.

Det er ikke det det er i frågaven egentlig.

Vi har sett opp igjen om historien at store stemningsbølger får et motsvar.

Hvis du ser for deg en pendel, den svinger fra den ene siden, og til den andre.

Og nå har vi jo i mange år snakket om en generasjon som er opptatt av å redde verden fra undergangen,

med å være veldig opptatt av klima, minoritetens rettigheter, likestilling og sånt.

Og dette har jo fått sitt overslag i kansuleringskultur,

og det mange mener er en overdrevet politisk korrekthet, altså woke.

Flere ser det som en trussel mot utdringsfriheten,

og at man har hatt en blinnsjoner for unge mens utfordringer.

Derfor mener mange nå at vi ser konturerne av en konservativ mot belge til disse tingene,

altså at pendelen er på vei, andre til andre sider.

Og dette kan man se på skolevolgen også.

Nogen mener det.

Demby Choi, han er reddaktør i Subjekt,

han mener å skrive at kit så er drittleg vok.

Som sagt, så er det jo ikke sånn at man kan lese av skolevalgetresultat som fasitt for det ordentlige valget.

Noen ganger kan resultatene gi oss en indikator på hva som vil skje,

mens andre ganger er resultatene helt forskjellig.

I 2019, for eksempel, så fikk Centerpartiet 14,4 prosent oppsjutning i valget,

men bare 1 prosent i skolevalget.

[Transcript] Forklart / Høyresiden vinner Tiktok. Vinner de valget?

Helene, hva sier årets resultat fra skolevalget og hva som engasjerer i unge?

Det er jo sånn at man ofte finner det man leiter dette, og eksperter med å snakke med å si at bildet er mer nianseert. For eksempel Petter Bransegg, som er professor ved Universitet i Oslo, han mener det er litt prematurt å snakke om en konservativ motbølge, og tror ikke det finnes en sånn en dutit-generation, like litt som det fannes en Gertatunberg-generasjon da. Men han sier jo at det er liten tvil om at disse temane, altså ytteringsfrihet, kansyleringskultur, unge mens problemer, at det er noe som opptager de unge, og at man ser det på TikTok. Kommer vi til å se denne TikTok-effekten på kveldens valg da? Altså, majoriteten av de som skal stemme i kveld er jo ikke på TikTok, så det er jo ikke sikkert at Høyre sier å vinne på grunn av nettopp det. Men disse andre grunnen med å snakke om kan jo, etter Høyre sier å nå kveldens valg, og det blir jo veldig spennende å se. Og for demokratiet stels er det jo veldig bra at unge stemmer da. Du har hørt en podcast fra Aftenposten. Det var Helene Sjeggeste som forklarte deg hvorfor Høyre siden gjør det så bra på TikTok. Denne episoden er laget av producent Olaf Eggersvik og meg i Enigføljan. Resten av forklart er Synesøhol, David Bukoni og Anders Weberg. Du har hørt lyd fra YouTube-kanalen til Vox Spanja, Sverigedemokraterne, Giorgia Meloni, og TikTok-kontoene til Astri Hohem, Simon Velle og Ola Svenneby. Lyden fra Foss Vidrogones skole ble tatt opp av Sigrud Gausten. Vi har også brukt lyd fra TP2 og NRK, hvor blant annet intervjuet med Ola Svenneby er hentet fra. Og en ting til. I kveld så kan du følge valgresultatene på ap.no-valgresultater. Du får løpende resultater og analyser fra hele landet. Og med en veldig stilig løsning så kan du sette sammen ditt eget drømmebystyrre og mye mye mer. Tusen takk for at du hørte på forklart. Godt valg!

www.fossvidrogones.com